

30 MILJARDER TILL OCH FORTFARANDE INGA JOBB

EN GENOMLYSNING AV S UTGIFTSDRIVANDE
FÖRSLAG INOM ARBETSMARKNADSOMRÅDET

TIMBRO BRIEFING PAPER 57

ALBIN ZETTERVALL

*Timbro är Nordens främsta marknadsliberala tan-
kesmedja. Sedan starten 1978 är uppdraget att lång-
siktigt bilda opinion för marknadsekonomi, fri före-
tagsamhet, individuell frihet och ett öppet samhälle.*

© Timbro

JULI 2026

www.timbro.se

info@timbro.se

Sättning: Mikael Eisen

Omslag: Mikael Eisen

OM FÖRFATTAREN

Albin Zettervall är arbetsmarknadsansvarig på Timbro.

Timbro Briefing Paper är en serie kortrapporter som belyser komplexa frågor i ett kortare format. För att läsa detta eller andra av våra briefing papers, besök www.timbro.se/bp

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	7
I. ÅTERGÅNG TILL 200 DAGAR MED 80 PROCENT ERSÄTTNING I A-KASSAN	13
II. MILJARDSATSNING PÅ PROGRAMINSATSER.....	19
III. ARBETSFÖRMEDLINGENS FÖRVALTNINGSANSLAG	27
SLUTSATS.....	31
KÄLLOR.....	33

Timbros granskningsrapport om Socialdemokraternas arbetsmarknadspolitik, *"50 miljarder och lägre sysselsättning"* (2025), blev ett uppmärksammat inlägg i debatten förra sommaren.¹ Genom att fingranska tre socialdemokratiska förslag som beslutades på S-kongressen våren 2025 kunde vi visa kärnan bakom den ytliga retorik som ofta anförs när "aktiv arbetsmarknadspolitik" diskuteras. Allt för ofta stannar debatten vid första replikskiftet när politikområdet inte får faktisk substans.

I vår granskning kunde vi belysa att arbetarrörelsens förslag som exempelvis skattesubvention för fackföreningsavgift, slopat karensavdrag och höjd A-kassa innebär mycket tydliga negativa effekter på jobben, företagens anställningsplaner och statsfinanserna.

1. Timbro, Briefing paper 54 *"50 miljarder och lägre sysselsättning"* (2025)

Nu gör vi en uppföljning och granskar tre nya reformförslag som Socialdemokraterna har lanserat sedan dess. Har Sveriges största parti, med stort väljarförtroende i jobbfrågan, en politik som fungerar? Liksom tidigare lyser den mediala granskningen med sin frånvaro. I debatten kommer Socialdemokraterna undan ansvarsutkrävande frågor om sina egna förslag när arbetsmarknadspolitiken kommer på tal. Förslagets kostnader och effekter har inte granskats tillräckligt.

Tre större reformområden ligger till grund för vår granskning. Dessa är:

- Återinförd 200-dagars ersättningsperiod med 80 procent av A-kassan.
- Återinförd AMS-politik och subventionerade jobb. Dessa inkluderar Extratjänster, 90-dagarsgaranti och körkortssatsning för unga.

- Slutligen granskar vi nygamla satsningar på Arbetsförmedlingens förvaltningsanslag.

Vår granskning visar att förändringen i arbetslöshetsförsäkringen belastar offentliga finanser med 4,5 miljarder kronor per år. 5 000 fler personer förväntas därtill bli arbetslösa som direkt effekt av förslaget. Dessutom försvagas tillväxt och sysselsättning enligt en utredning om föreslagna förändringar i arbetslöshetsförsäkringen som är beställd från SCB.

De programinsatser och satsningar på Arbetsförmedlingen som lanseras har dåliga förutsättningar att nå upp i volymer som kompenserar för den höjda arbetslösheten. Och om de når upp till 5 000 platser talar historiska erfarenheter att inlåsnings effekterna är stora

i dessa åtgärder. Strukturarbetslösheten ökar om S förslag blir verklighet.

Därtill kostar S bidragspolitik 30 miljarder aggregerat att förverkliga under nästa mandatperiod. Denna summa ska läggas till de förslag vi redan uppmärksammat ovan. Det innebär att offentliga finanser kan försvagas med så mycket som 80 miljarder kronor under nästa mandatperiod om reformerna blir verklighet – allt annat lika.

(Mkr) Tre nya S förslag för granskning	2026	2027	2028
200-dagars ersättning i A-kassan (80 %)	4 463	4 463	4 463
AMS-trams (Extratjänster, Traineejobb)	2 200	2 200	2 200
Arbetsförmedlingens förvaltningsanslag	200	200	200
<i>Tidigare granskade förslag</i>			
Höjt tak A-kassa, 80 % får 80 % ersättning	4 800	4 900	4 700
Slopat karenssavdrag	5 000	5 000	5 000
Subventionerad fackföreningsavgift	2 700	2 700	2 700
			ca 19,4 Mdkr per år

Inför riksdagsvalet är det viktigt att väljarna får en realistisk bild om hur alternativen i den ekonomiska politiken ser ut. Tillväxt är en förutsättning för välstånd. En smart jobbpolitik kan bidra till det, men en ogenomtänkt sådan kan vara dyr och direkt kontraproduktiv.

Låt oss nu genomlys de tre förslagen. Vi inleder med arbetslöshetsförsäkringen.

I. ÅTERGÅNG TILL 200 DAGAR MED 80 PROCENT ERSÄTTNING I A-KASSAN

Bakgrund till förslaget

Ersättningen i A-kassan trappas ned i takt med att arbetslöshetstiden fortgår. Fram till pandemin gällde att en ersättningstagare fick 80 procent de första 100 dagarna, därefter 70 procent. När covid-krisen slog igenom vårvintern 2020 förlängde den S-ledda regeringen tiden till 200 dagar med 80 procent i förhållande till taket.²

Redan då kunde Riksdagens utredningstjänst (RUT) konstatera att förslaget hade en stor påverkan på jämviktsarbetslösheten.³ Under nuvarande mandatperiod har arbetslöshetsförsäkringen förändrats, inklusive en återgång till 80 procent ersättning de första hundra dagarna.⁴

2. Regeringen, "Tillfälligt höjt tak i A-kassan från dag 101" (7 maj 2020).
3. Riksdagens utredningstjänst, "Dnr. 2020:611, Ersättningsnivåer i arbetslöshetsförsäkringen" (20 maj 2020).
4. Se exempelvis, Regeringen, "Regeringen lämnar förslag för stärkt arbetslinje till riksdagen" (4 april 2024).

Nu vill Socialdemokraterna återinföra 200 dagars-regeln.⁵ Den 17 februari i år basunerade S arbetsmarknadspolitiske talesperson Ardalan Shekarabi ut i flera riksmedier att "...försämringen av a-kassan ska rivas upp och därmed införa 80 procent som det var tidigare".⁶ Ett utskottsinitiativ lades fram i riksdagens arbetsmarknadsutskott.⁷ Utspellet följdes upp med skarpa uttalanden från S arbetsmarknadspolitiske talesperson om att införa 200-dagarsgränsen i en riksdagsdebatt onsdagen den 25 februari.⁸

5. I S kommittémotion stipuleras en försiktigare inriktning, en ersättningsnivå om 30 000 kronor dag 100-200 dagar. Detta är inte något som kommuniceras i S utskottsinitiativ eller någon annanstans. Dessutom beskrivs detta som "ett första steg". Vi ser det som ett sätt att mörka S verkliga reformförslag. Se Riksdagen, "*Motion till riksdagen 2025/26:3590 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S)*" (2025) s. 22-23.
6. Byggnadsarbetaren, "*S vill höja ersättningen i a-kassan: 'Arbetslösa ska inte bekämpas'*" (17 feb 2026).
7. Riksdagen, Arbetsmarknadsutskottet, "*Bilaga 2 till protokoll 2025/2026:22, Utskottsinitiativ, delgivning*" (19 feb 2026).
8. Riksdagen, "Protokoll från riksdagsdebatt" (25 feb 2026).

Effekter på arbetslöshet, sysselsättning och tillväxt
Timbro har låtit SCB räkna på effekterna av Socialdemokraternas nya löfte om att återinföra en 200 dagarsgräns med bibehållen taknivå. Totalt uppgår statens utgifter till 4 463 Mkr för arbetslöshetsförsäkringen. Kommunernas inkomster beräknas samtidigt öka med 1 089 Mkr.

Arbetslösheten förväntas öka med 1,2 procent, vilket motsvarar 4 600 personer. Sysselsättningen beräknas minska med ungefär lika mycket. Tillväxten försvagas med 0,08 procent till följd av reformen.⁹

Kort analys

Utöver nämnda reform om 200-dagarsregeln kunde Timbro i vår förra rapport: *“50 miljarder och lägre sysselsättning – Tre S-förslag”* visa

9. SCB, "Förändring av arbetslöshetsförsäkringen", baserat på FASIT:s arbetsutbudsmodell (16 mars 2026).

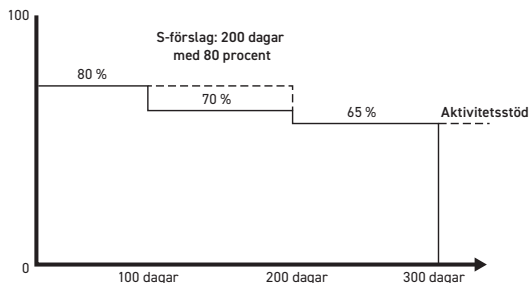
på S ambition att 80 procent av mottagare av A-kassa skulle få 80 procent nivå i A-kassan. Inriktningen är tydlig i S kongressbeslut: *"Socialdemokraternas mål är att 80 procent ska få 80 procent av inkomsten i ersättning"*. Konkret innebär det att taket behöver höjas till 45 000 kronor per månad, från dagens 34 000 kronor per månad, för att nå S stipulerade mål.¹⁰

Förslaget skulle få betydande effekter på strukturarbetslöshet och offentliga finanser. Totalt ökar utgifterna med 2,8 miljarder kronor, enligt RUT, vilket redogörs för mer i vår Briefing paper från ifjol.¹¹

10. Regeringskansliet, SOU 2024:86, "Utformning och alternativ för en ny kollektivavtalad arbetslöshetsförsäkring" (17 dec 2024) s. 25.

11. Riksdagens utredningstjänst, "Dnr 2025 Höjt och indexerat tak i arbetslöshetsförsäkringen" (10 april, 2025).

Att återinföra 200-dagarsregeln tillsammans tidigare nämnda förslag om att kraftigt höja taket i A-kassan och i aktivitetsstödet innebär en betydande utgiftsökning i arbetslöshetsförsäkringen. Enbart dessa förändringar bidrar till att belasta statens finanser med uppemot 10 miljarder kronor per år. Strukturarbetslösheten riskerar därtill att cementeras på en fortsatt hög nivå.

II. MILJARDSATSNING PÅ PROGRAMINSATSER

Bakgrund till förslaget

Socialdemokraterna går till val på att bekämpa arbetslösheten och bryta segregationen. ”Aktiv arbetsmarknadspolitik” nämns av centrala partiföreträdare som lösning på problemet. S talesperson Lawen Redar anför att så kallade Extratjänster kan vara centrala för att bekämpa utanförskap.¹²

I S budgetmotion beskrivs att 2,3 miljarder kronor tilldelas programanslag 1:3 i utgiftsområde 14 i statsbudgeten.¹³ I S kommittémotion i riksdagens arbetsmarknadsutskott stipuleras vidare ett antal budgetsatsningar, varav vissa är siffrersatta, andra inte. Låt oss skärskåda de insatser som trots allt har beräknats.¹⁴

12. Sveriges Radio, *”Långtidsarbetslöshet bland utrikesfödda – så vill politikerna lösa problemet”* (24 april 2025).

13. Socialdemokraterna, *”Budgetmotion 2026 – Ny riktning för Sverige”* (6 okt 2025) .

14. Riksdagen, *”Motion 2025/26:3590 av Ardalan Shekarabi m.fl.”* (2025).

(Mkr)	2026	2027	2028
Extratjänster	200	200	200
Jobbkontrakt för unga	1 300	1 300	1 300
Körkort för unga	350	350	350
Jobbtrappa för självförsörjning	497	497	497
Statliga beredskapsjobb	0	0	0
Traineejobb för unga studenter	0	0	0

Extratjänster.

Åtgärden prövades mellan 2014 och 2022. Extratjänster innebar 100 procent subventionerade anställningsstöd, med ett extra handledarstöd som ledde till 115 procent total subvention. Målgruppen var långtidsarbetslösa och utrikes födda. Deltagare skulle primärt få en sysselsättningsplats i offentlig sektor.

Målet var 30 000 platser, men som mest kom volymen upp till 20 000 platser. Detta hände efter ett auktionssystem med ett aggressivt bonusupplägg med en halv miljard i potten i

vilken kommunerna skulle tävla om att nå ett visst beting av extratjänster.¹⁵

Dagens Industri granskade insatsen. Det visade sig att majoriteten inte hade en meningsfull insats.¹⁶ Bara en av tre deltagare i Gävle blev placerade på en vanlig arbetsplats, de flesta var på arbetsmarknadskontoret. Sydsvenskan gjorde också en granskning som visade att kommunerna placerade deltagare i meningslösa insatser för att nå sitt beting och därmed få ta del av kommunpotten.¹⁷

15. Ekonomifakta, *"Extratjänster – En dyr affär"* (8 feb 2018).

16. Dagens Industri, *"Bara en av tre kommer till en arbetsplats"* (29 maj 2018).

17. Sydsvenskan, *"Panikrekrytering skulle spara 48 miljoner åt Malmö Stad"* (6 jan 2019).

Reformen kritiserades för att vara dyr och ineffektiv. Som mest kostade reformen ca 4 miljarder kronor per år. Endast 6 procent lämnade åtgärden till ett osubventionerat arbete.¹⁸

Jobbkontrakt för unga

Denna insats, tidigare kallade 90-dagarsgaranti, återkommer i stort sett som åtgärd bland röda regeringar sedan Göran Persson. Reformen går ut på att ungdomar ska erbjudas praktik, utbildning eller förstärkt arbetsförmedling tidigare i en arbetslöshetsperiod.

Så tidigt som på 1990-talet sågades en tidigare versionen av ungdomsgaranti och förklarades vara verkningslös, enligt IFAU. Bland annat på grund av att deltagarna slutade söka arbete aktivt.¹⁹

18. Se t.ex. Riksdagen, "Skriftlig fråga: 2019/20:957 Utfallet av Extratjänster" (26 feb 2020).

19. Sveriges Radio, "Ungdomsgaranti gav inte fler jobb" (15 sep 2002).

När 90-dagarsgarantin senast sjösattes under en S-ledd regering var innehållet exakt likalydande som idag. Det fick effekten att fler unga vuxna förvisso fick ta del av programinsatser. Men andelen som gick vidare till utbildning eller arbete var i stort sett oförändrad. Risken är nu att en S-regering återigen kastar miljardsatsningar på verkningslös politik för att motverka ungdomsarbetslöshet.²⁰

Körkortssatsning för unga

Även socialdemokraternas satsning på körkort är en följetong. Mellan åren 2018 och 2023 kunde trafikskoleelever få ett förmånligt studielån från CSN för att finansiera sitt körkort. Totalt fick 18 000 personer CSN-lån under perioden.

En granskning från CSN visade att mindre än hälften faktiskt hade tagit körkort efter att

20. Ekonomifakta, "Ger 90-dagarsgarantin fler jobb?" (21 dec 2017).

lånet beviljats. Med dessa dystra siffror lades reformen ned av nuvarande regering.²¹

Jobbtrappa för självförsörjning

Detta tycks vara en variant på Tidö-regeringens reform om aktivitetskrav vid försörjningsstöd. Reformen tycks mest vara inne på att stärka informationsinsatser mellan Arbetsförmedlingen och kommunen för att reformen ska gå smidigt att hantera.²²

Effekter på arbetslöshet, sysselsättning och tillväxt

Till att börja med kan sägas att personer i åtgärder som Extratjänster och Traineejobb faktiskt räknas som sysselsatta.²³ En intressant notering angående Extratjänsterna är att

21. CSN, "Knappt hälften tar körkort efter lån från CSN" (6 sep 2023).

22. Se mer om aktivitetskravet i exempelvis Regeringen, "Proposition 2025/26:207Aktivitetskrav för mottagare av försörjningsstöd" (17 mars 2026).

23. Se exempelvis Konjunkturinstitutet, "Ny politik får varaktiga effekter på arbetsmarknaden" s. 86 (2015).

Socialdemokraterna enbart anslår 200 Mkr i sitt eget budgetförslag. Det skulle motsvara cirka 400 till 500 deltagare med dessa medel.

Men även om de räknas som sysselsatta visar tidigare statistik att övergången till ett riktigt jobb är svagt. Därmed riskerar hela satsningen att bli ett magplask.

Detta gäller också en nygammal version av ungdomsgarantin. Sannolikt kommer reformen att leda till fler deltagare i programinsatser (som praktik, AMS-utbildning och jobbsökaraktiviteter), men inte så mycket mer än så.

Slutligen kan nämnas att tidigare försök med lånefinansiering av körkort har stupat på att deltagare helt enkelt inte tar körkort.

Kort analys

Även om insatserna skulle nå upp i volym och att mer medel riktas till exempelvis Extra-tjänster, talar allt för att det inte kommer nå upp till det negativa sysselsättningstappet som kommer av en återinförd 200-dagarsgräns i A-kassan.

Vi kan därmed räkna med ett negativt nettore-sultat vad gäller sysselsättning.

III. ARBETSFÖRMEDLINGENS FÖRVALTNINGSANSLAG

Bakgrund till förslaget

För Socialdemokraterna är det vanligt att vilja satsa stora belopp för att stärka Arbetsförmedlingens förvaltningsanslag. Idag uppgår anslaget till 7,8 miljarder kronor per år. Anslaget finansierar Arbetsförmedlingens lokaler, infrastruktur och personal.

Nu vill S satsa ytterligare 300 Mkr. Syftet är att ”stärka myndighetens anvisningskapacitet”.²⁴ Det är notabelt med tanke på att 10 000 personer redan arbetar på Arbetsförmedlingen.²⁵

Historisk analys av liknande satsningar

Socialdemokraterna har en tradition av att kraftigt utöka verksamheten vid ett maktskifte. När Löfven-regering kom till makten

24. Riksdagen, "Motion 2025/26:3590 av Ardalan Shekarabi m.fl." (2025) s.20

25. Arbetsförmedlingen, "Årsredovisning 2025" (2026) s. 133

2014 utökades förvaltningsanslaget med nästan en miljard kronor direkt.²⁶

Ett annat skäl är att S understödjer en satsning i egen regi som kallas ”Sammanhållet Matchningsstöd” (SMS). Tanken är att verksamheten ska konkurrera med fristående aktörer inom matchning. Resultatet för de hundratals arbetsförmedlare som fått uppdraget är dock bristande: Enligt de första redovisade siffrorna visar att endast 8 procent kommer vidare i arbete.²⁷

Effekter på arbetslöshet, sysselsättning och tillväxt
Det är tveksamt att förslaget kommer få effekt på arbetslöshet eller sysselsättning. De hundratals nya medarbetare vid Arbetsförmedlingen kommer dock räknas som sysselsatta.

26. Regeringen, ”Budgetpropositionen, UO 14” (2014) s. 40

27. ILERA-föreningen, presentation av AF:s analyschef
Eva Samakovlis (28/5 2025)

Kort analys

Socialdemokraternas ideologiska hållning i frågan om Arbetsförmedlingen är väntad, men inte förvånande. S har länge gått i otakt med opinionen kring myndigheten. Faktum är att Arbetsförmedlingen är den myndighet som har lägst förtroende av samtliga myndigheter i Sverige.²⁸ Arbetsgivare vänder myndigheten ryggen, då andelen företag som använder sig av Arbetsförmedlingen vid rekryteringar minskat under lång tid. Idag använder bara en tredjedel av företagen myndigheten. och är dessutom den rekryteringskanal som fungerar sämst.²⁹ Att öka förvaltningsanslaget kommer inte att lösa myndighetens inneboende problem.

28. Se exempelvis Medieakademin, "Förtroendebarmetern 2026" (mars 2026)

29. Svenskt Näringsliv, "Rekryteringsenkäten 2026 – Kompetens för tillväxt" (3 mars 2026)

Timbros granskning blottar tre socialdemokratiska reformområden inom arbetsmarknadspolitiken med tydliga effekter på såväl offentliga finanser, som arbetslöshet och selsättning.

Återinförd 200-dagarsregel, vidlyftiga satsningar på nygammal AMS-politik och mer skattepengar till Arbetsförmedlingen riskerar att försämra arbetsmarknadens utveckling.

Mönstret från vår granskning från förra året känns igen: När detaljerna i S arbetsmarknadspolitik granskas syns höga kostnader och dålig effektivitet. Vi har identifierat 30 miljarder kronor i ytterligare ökade utgifter under nästkommande mandatperiod vid ett rödgrönt maktskifte. Tillsammans med tidigare granskade förslag uppgår kostnaden för staten till 80 miljarder kronor.

Därtill visar SCB:s underlag att särskilt förslaget om återinförd 200-dagarsregel resulterar i stigande arbetslöshet, lägre sysselsättning och lägre tillväxt.

80 miljarder kronor är den direkta kostnaden för statskassan. Den faktiska samhällskostnaden skulle troligen bli väsentligt större, bland annat på grund av högre jobbfrånvaro och större kompetensbrist för företag.

Socialdemokraterna talar sig varma om vikten av tillväxt under kommande år. Den politiska viljeinriktningen går inte ihop med de förslag som faktiskt förbereds inför ett maktskifte. Denna rapport har visat att Socialdemokraternas arbetsmarknadspolitik är dyra slag i luften och det bör uppmärksammas att retoriken inte hör ihop med de politiska förslagen.

Offentliga dokument:

Arbetsförmedlingen, *"Årsredovisning 2025"* (2026)

CSN, *"Knappt hälften tar körkort efter lån från CSN"* (6 sep 2023)

Ekonomifakta, *"Ger 90-dagarsgarantin fler jobb?"* (21 dec 2017)

Ekonomifakta, *"Extratjänster – En dyr affär"* (8 feb 2018)

Konjunkturinstitutet, *"Ny politik får varaktiga effekter på arbetsmarknaden"* (2015)

Regeringen, *"Budgetpropositionen, UO 14"* (2014)

Regeringen, *"Tillfälligt höjt tak i A-kassan från dag 101"* (7 maj 2020)

Regeringen, *"Regeringen lämnar förslag för stärkt arbetslinje till riksdagen"* (4 april 2024)

Regeringen, *"Proposition 2025/26:207 Aktivitetskrav för mottagare av försörjningsstöd"* (17 mars 2026)

Riksdagens utredningstjänst, "*Dnr. 2020:611,
Ersättningsnivåer i arbetslöshetsförsäkringen*" (20 maj
2020)

Riksdagens utredningstjänst, "*Dnr 2025 Höjt och
indexerat tak i arbetslöshetsförsäkringen*" (10 april, 2025)

Riksdagen, Arbetsmarknadsutskottet, "*Bilaga 2 till
protokoll 2025/2026:22, Utskottsinitiativ, delgivning*"
(19 feb 2026)

Riksdagen, "*Protokoll från riksdagsdebatt*" (25 feb 2026)

Riksdagen, "*Motion 2025/26:3590 av Ardalan Shekarabi
m.fl.*" (2025)

Riksdagen, "*Skriftlig fråga: 2019/20:957 Utfallet av
Extratjänster*" (26 feb 2020)

Riksdagen, "*Motion 2025/26:3590 av Ardalan Shekarabi
m.fl.*" (2025)

SCB, *"Förändring av arbetslöshetsförsäkringen"*, baserat på FASIT:s arbetsutbudsmodell (16 mars 2026) (På beställning av Timbro)

Socialdemokraterna, *"Budgetmotion 2026 – Ny riktning för Sverige"* (6 okt 2025)

Timbro, Briefing paper 54 *"50 miljarder och lägre sysselsättning"* (2025)

Medieuppgifter och artiklar:

Byggnadsarbetaren, *"S vill höja ersättningen i a-kassan: 'Arbetslösa ska inte bekämpas'"* (17 feb 2026)

Dagens Industri, *"Bara en av tre kommer till en arbetsplats"* (29 maj 2018)

ILERA-föreningen, presentation av AF:s analyschef Eva Samakovlis (28/5 2025)

Medieakademin, *"Förtroendebarmetern 2026"* (mars 2026)

SvD, *"Kostnadschock om S vinner valet"* (20 juli 2025)

Sveriges Radio, *"Långtidsarbetslöshet bland utrikesfödda – så vill politikerna lösa problemet"* (24 april 2025)

Sveriges Radio, *"Ungdomsgaranti gav inte fler jobb"* (15 sep 2002)

Sydsvenskan, *"Panikrekrytering skulle spara 48 miljoner åt Malmö Stad"* (6 jan 2019)

Svenskt Näringsliv, *"Rekryteringsenkäten 2026 – Kompetens för tillväxt"* (3 mars 2026)